

вивчалися у провідних учбових закладах того часу, в тому числі, в Острозькій і Києво-Могилянській академіях.

Таким чином, становлення етики публічної комунікативної діяльності відбулося в VI–IV ст. до н. е. зусиллями найбільш видатних представників епохи «осьового часу». Але першим дійсним провідником основних норм етики публічної комунікативної діяльності (в сучасному розумінні) у VI–V ст. до н. е. в реальну освітню і ділову практику Стародавнього Китаю був саме Конфуцій.

Література

1. Jaspers K. Vom Ursprung und Ziel der Geschichte. Basel : Schwabe Verlag, 2017. 322 S.

2. Diogenes Laertius. Lives of eminent philosophers: in 5 Vol. London – Cambridge : Mass, 1958. Vol. 1. 46 p.

3. Політична енциклопедія /за наук. ред. Ю. Левенця, Ю. Шаповала та ін., Київ : Парлам. вид-во, 2011. 808 с.

4. Kislov D.V. Confucius's views on administration and communication. *History of Science and Technology*. 2023. Vol. 13, No. 1. P. 65–77.

5. Конфуцій. Вислови. / худож.-оформлювач О. А. Гугалова. Харків : Фоліо, 2018. 222 с.

6. Yu Jiuyan. The Beginnings of Ethics: Confucius and Socrates. *Asian Philosophy*. 2005. Vol. 15, No. 2. P. 173–189.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-443-9-18>

ВИСВІТЛЕННЯ ЧУТЛИВИХ ТЕМ В УКРАЇНСЬКІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Обуховська А. В.

*студентка VI курсу факультету міжнародних відносин
Національного авіаційного університету
м. Київ, Україна*

У сучасному суспільстві все більше людей відчувають потребу зрозуміти та відчувати чужі проблеми, особливо ті, що можуть бути дискримінованими або викликати відчуття дискомфорту. Чутлива журналістика намагається задовольнити цю потребу розвиненого соціуму, виступаючи важливим і широким напрямом у сфері масової комунікації. Вона передбачає, що журналісти збирають і поширюють

інформацію, враховуючи різноманітні культурні, соціальні та етичні фактори, що означає, що медіафахівці повинні ставитися до інформації та людей, про яких пишуть, з повагою, уважністю та емпатією [3, с. 142].

Чутлива журналістика висвітлює складні ситуації та конфлікти по всьому світу, з метою інформування громадськості. Хоча такі матеріали не завжди сприяють вирішенню конфліктів, їхня основна задача полягає в глибокому розкритті їхньої сутності. Однак для журналістів важливо мінімізувати негативний вплив цих подій на суспільство, особливо на тих, хто постраждав від конфліктів [2, с. 378].

Чутлива журналістика – це підхід, що ґрунтується на глибокому розумінні впливу інформаційних повідомлень на людей з різним життєвим досвідом. У матеріалах цього стилю висвітлення подій основна увага зосереджена на історіях людей, їхніх проблемах і почуттях, при цьому дотримуючись поваги до їхньої гідності та прав людини [1, с. 61].

Сьогодення сприяє зростанню значення екологічної комунікації, зокрема у журналістиці. Основним чинником цього є перехід екології з суто наукової сфери в соціальну. У зв'язку з цим дослідники та практики відзначають розвиток екологічної журналістики. Сучасні засоби масової інформації є ключовим джерелом екологічної інформації для багатьох громадян. Екологічна тематика в медіа є важливою і складною, адже вона стосується одного з основних інстинктів – інстинкту виживання.

Висвітлення чутливих тем у медіа вимагає дотримання етичних норм та обережності, щоб уникнути повторної травматизації постраждалих. Журналісти повинні уникати позначення людей як жертв, зосереджуючись натомість на їхньому досвіді подолання труднощів. Важливо не розкривати персональні дані без згоди респондента, дотримуючись принципів поваги до вразливих груп населення, зокрема дітей, і уникати емоційно навантажених запитань, які можуть викликати негативні спогади. Крім того, медіа повинні сприяти створенню безпечного простору для обговорення чутливих тем, забезпечуючи при цьому збалансоване і відповідальне представлення інформації.

У сучасному світі журналісти, виконуючи свої професійні обов'язки, несуть відповідальність перед суспільством за об'єктивність, точність і достовірність інформації, яку вони створюють. Вони сприяють приверненню уваги до актуальних проблем та інформують про різні події. При цьому журналісти повинні дотримуватися норм, викладених в Етичному кодексі журналіста, особливо коли висвітлюють соціально важливі аспекти життя вразливих груп населення [4, с. 30].

Висвітлюючи проблеми вразливих груп, автори повинні проявляти співпереживання, уникаючи завдання шкоди як героям своїх матеріалів, так і читачам. Важливо дотримуватися стандартів професійної етики, щоб якісно формувати громадську думку, мовний етикет українців і підвищувати рівень своєї комунікації [5, с. 135].

Можна зробити висновок, що висвітлення чутливих тем в журналістиці вимагає особливої уваги до етичних і правових аспектів. Журналісти повинні дотримуватись принципів об'єктивності та відповідальності, щоб уникнути викривлення інформації та шкоди репутації осіб, про яких йдеться. Етичні норми зобов'язують їх проявляти чутливість до особистого життя людей, особливо в плані травматичних або дискримінаційних ситуацій. Крім того, законодавчі рамки: захист приватності та право на інформацію, мають бути враховані з метою забезпечення балансу між суспільним інтересом і правами індивіда. Загалом, відповідальне висвітлення чутливих тем сприяє формуванню довіри до медіа та підтримує громадський діалог на важливі соціальні питання.

Література

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста : практ. посіб. Інститут масової інформації. Київ : ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с. URL: <http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/handle/123456789/4241>
2. Іващук А. А. Трансформація жанрів і проблема їхньої ідентифікації в теорії та журналістській практиці. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2013. Вип. 27. С. 375–391.
3. Рожило М., Заболотна П. Особливості роботи журналіста з соціально-чутливими темами в медіа під час війни (на прикладі людей із порушенням слуху). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2023. № 2. С. 141–145. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/2_2023/part_2/23.pdf
4. Чорнобук К. Висвітлення соціально-чутливих тем на сторінках газети «День». *Журналістська освіта в Україні: світові професійні стандарти* : матеріали сімнадцятої Всеукраїнської науково-практичної конференції (Суми, 20–21 травня 2021 р.) / уклад. : І. Р. Жиленко, О. Г. Ткаченко. Суми : Сумський державний університет, 2021. С. 29–31. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/94523/1/Konf_journ_2021.pdf#page=29
5. Шулська Н., Кошак О. Особливості висвітлення медіачутливого контенту: некоректні номінації в журналістській комунікації. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2024. № 3. С. 134–139. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/part_2/24.pdf